

1987, 17. září – Sdělení VONS č. 681 „Pracovní postih Jarmily Strejcové“ o výpovědi dané Jarmile Strejcové Střední zdravotnickou školou v Hradci Králové v souvislosti s případem Vladimíra Fučíka a spol. a o průběhu soudního jednání u Okresního soudu v Hradci Králové v této záležitosti.¹

V rámci široce založené akce proti (pražskému) katolickému samizdatu byla dne 11. 4. 1985 vykonána domovní prohlídka také u Jarmily Strejcové, nar. 30. 6. 1933, bytem Pohřebačka 77, pošta Opatovice n/L., vychovatelky domova mládeže Střední zdravotnické školy v Hradci Králové. Při prohlídce byla odňata náboženská literatura, převážně samizdatová, a poté byla J. Strejcová podrobena výslechu, který s přestávkami trval několik desítek hodin.² V následujících patnácti měsících neměla vcelku problémy, když však jako svědkyně v procesu proti Vladimíru Fučíkovi a spol.³ odvolala část své výpovědi s tím, že na ní byla vynucena pod nátlakem, byla královéhradeckou StB znovu vyslýchána a v září 1986 navštívil npor. StB dr. Boris Letocha jejího zaměstnavatele a informoval ho o výsledku domovní prohlídky.

Na základě této intervence dal zaměstnavatel dne 27. 11. 1986, tedy více než devatenáct měsíců po inkriminovaných událostech, J. Strejcové výpověď pro nesplňování požadavků pro řádný výkon její práce podle § 46, odst. 1, písm. e zákoníku práce, a to s odůvodněním, že výsledky domovní prohlídky „nepochybně nasvědčují tomu, že Vaše jednání a chování není zcela v souladu s požadavky na výkon výchovného pracovníka čl. socialistického školství“.⁴ Podotýkáme, že J. Strejcová byla takto vyhozena tři roky před odchodem do důchodu a po dvaceti sedmi letech nepřetržitého a vždy kladně hodnoceného působení ve funkci vychovatelky.

J. Strejcová, která je od 1. 3. 1987 bez zaměstnání, napadla tuto výpověď soudní žalobou.⁵ Po právní stránce se situace zdá naprosto jasná: uvedeného výpovědního důvodu nelze použít, neboť by to odporovalo oficiálnímu výkladu tohoto ustanovení zákoníku

práce, předloženému čs. delegátem Mezinárodní organizaci práce; ani jiná ustanovení o výpovědi nejsou použitelná (nehledě na formální nepřípustnost takové změny důvodů), neboť od uvedeného skutku (domovní prohlídky) uplynula lhůta delší než jeden rok. Přesto se však soudní řízení před senátem Okresního soudu v Hradci Králové za předsednictví JUDr. Věry Adámkové vleče již pět měsíců⁶ a projednávají se při něm takové právně irelevantní absurdnosti, jako jsou okolnosti pohřbu adoptivní dcery J. Strejcové nebo zda při vánoční besídce nechala či nenechala své žákyně zpívat koledy.⁷ Zatím poslední, již čtvrté stání bylo dne 2. 9. 1987 odročeno na neurčito, protože předsedkyně senátu nahlédla (po pěti měsících!), že JUDr. Josef Průša není občansky způsobilý zastupovat žalující stranu a J. Strejcová naopak odmítla pokračovat v jednání bez právního zastoupení.⁸

V případě J. Strejcové musí snad každému být zřejmé, že jde o odvetu Státní bezpečnosti za nedostatečnou ochotu ke spolupráci. Odvetu, která se neskrývá a ani se příliš nenamáhá konstruováním přijatelných zákonných záminek. Bylo by proto v celospolečenském zájmu neprodleně navrátit J. Strejcové její práva a dále zkoumat spíše to, zda se někteří úřední činitelé v této smutné záležitosti nedopustili trestných činů či hrubého porušení svých služebních povinností.

Informace o Chartě 77, r. 10, 1987, č. 12, s. 10–11.

POZNÁMKY

- ¹ K případu Jarmily Strejcové viz dále sdělení VONS č. 698, dokument č. 701.
- ² Prohlídka byla též den uskutečněna též na pracovišti Jarmily Strejcové. Protokoly odboru vyšetřování StB Krajské správy SNB Hradec Králové o provedení prohlídek u J. Strejcové viz in: OS v Hradci Králové, spis ve věci sporu mezi Jarmilou Strejcovou a Krajským ústavem národního zdraví v Hradci Králové, spis. zn. 6 C 157/90; protokol o provedení prohlídky v domě J. Strejcové viz též in: LP, Sb. VONS, inv. č. 286, sign. I/1, kart. 44. Viz též zprávy o provedení domovní prohlídky u J. Strejcové uložené in: tamtéž, sign. IV/1, kart. 44.

- ³ K procesu s Vladimírem Fučíkem a spol. u Obvodního soudu pro Prahu 4 viz sdělení VONS č. 530, dokument č. 533. K tomuto případu viz dále sdělení VONS č. 436, 438, 446, 449, 522, 524, 592, 596 a 656, dokumenty č. 439, 441, 449, 452, 525, 527, 595, 599 a 659.
- ⁴ LP, Sb. VONS, inv. č. 286, sign. I/7, kart. 44, oznámení ředitele Krajského ústavu národního zdraví v Hradci Králové MUDr. Richarda Matušky J. Strejcové o ukončení jejího pracovního poměru formou výpovědi z 27. 11. 1986. Vzhledem k věku Strejcové činila výpovědní lhůta tři měsíce, tj. měla skončit 28. 2. 1987. I po jejím uběhnutí nastoupila Strejcová do zaměstnání, odkud byla vykázána vedoucí vychovatelkou domova mládeže Evou Mlázovskou. Viz záznam Evy Mlázovské o vykázáni J. Strejcové z pracoviště z 2. 3. 1987, tamtéž.
- ⁵ Strejcová považovala hlavní výpovědní důvod – zabavení náboženské a protisocialistické literatury při domovní prohlídce – za právně nepodložený. Na podporu svých argumentů uvedla: „*Ve své práci vychovatelky jsem vždy dbala na plnění pedagogické slibu, který jsem v roce 1972 složila. Od té doby bylo provedeno několikrát komplexní hodnocení mé činnosti vychovatelky a ani jedenkrát mi nebylo vytýkáno, že bych postupovala v rozporu se svými mravními povinnostmi vychovatelky [...]*“ Strejcová se dále domnívala, že dalším souvisejícím důvodem výpovědi byla skutečnost, že je věřící, což napadala tvrzením: „*Ústava ČSSR zaručuje každému občanu svobodu vyznání. A postup odpůrce je proto flagrantním porušením normy nejvyšší právní síly, t. j. Ústavy ČSSR.*“ Strejcová se domáhala uznání výpovědi jako právně neúčinné, požadovala obnovení pracovního poměru a náhradu za ušlou mzdu. OS v Hradci Králové, spis ve věci sporu mezi Jarmilou Strejcovou a Krajským ústavem národního zdraví v Hradci Králové, spis. zn. 6 C 157/90, návrh J. Strejcové na zahájení řízení o neplatnosti výpovědi z pracovního poměru, 26. 2. 1987; návrh je uložen též in: LP, Sb. VONS, inv. č. 286, sign. II/1, kart. 44.
- ⁶ První jednání proběhlo u Okresního soudu v Hradci Králové 30. 4. 1987 a bylo odročeno na 27. 5. 1987. Do té doby mělo být opatřeno komplexní hodnocení J. Strejcové, spis o svěření adoptivní dcery Ivety Drahošové do její péče a zajištění výpovědí nových svědků. Další jednání proběhlo 27. 5. 1987 a byly při něm vyslechnuty dosavadní ředitelka školy PhDr. Marie Doležalová a vedoucí vychovatelka Eva Mlázovská. Další jednání se uskutečnilo 10. 6. 1987. Do té doby byl vyslechnut JUDr. Josef Tulach, do srpna 1985 ředitel školy, t. č. v nemocnici v Nechanicích. Tulach odmítl, že by ve výchovné činnosti Strejcové pozoroval jakékoli projevy náboženského citění. Tuto skutečnost v podstatě potvrdili všichni dotazovaní zaměstnanci školy (Marie Doležalová, Eva Mlázovská i prof. Josef Kolátor). Jednání bylo z důvodu opatření protokolu o domovní prohlídce odročeno na neurčito. K dalšímu jednání došlo 2. 9. 1987 (původní termín byl stanoven na 9. 9., na žádost žalované strany bylo jednání přesunuto). OS v Hradci

Králové, spis ve věci sporu mezi Jarmilou Strejcovou a Krajským ústavem národního zdraví v Hradci Králové, spis. zn. 6 C 157/90. K soudním jednáním u Okresního soudu v Hradci Králové viz úřední protokoly o jednáních uložené v soudním spisu a zprávy o průběhu soudních jednání uložené in: LP, Sb. VONS, inv. č. 286, sign. IV/2, kart. 44.

- ⁷ Adoptivní dcera J. Strejcové Iveta Drahotová zemřela 6. 11. 1986. Strejcová si přála pozvat do pohřební síně kněze, od čehož upustila po výměně názorů s ředitelkou školy Marií Doležalovou. Další konflikt s nadřízenými byl vyvolán po jedné vánoční besídce, kde J. Strejcová vyzvala žákyně a přítomné učitele, aby zazpívali koledu Tichá noc. Viz OS v Hradci Králové, spis ve věci sporu mezi Jarmilou Strejcovou a Krajským ústavem národního zdraví v Hradci Králové, spis. zn. 6 C 157/90.
- ⁸ JUDr. Josef Průša byl ustaven právním zástupcem J. Strejcové 30. 4. 1987. Královéhradeckému soudu byla 26. 8. 1987 podána Okresním soudem v Kladně informace, že „*dr. Průša byl pravoplatně odsouzen rozsudkem sp. zn. 5 T 507/80 – pro trestné činy dle §§ 250/1a2a/b/, 8/1, 250/1, 132/1ac/2b, 160/1 tr. zák. k trestu odnětí svobody na 5 roků nepodmíněně, k peněžitému trestu 30 000 Kčs a zákazu vykonávat funkci advokáta na 5 let. Rozsudek nabyt právní moci 10. 3. 1982.*“ Tamtéž. K odsouzení Josefa Průši viz sdělení VONS č. 326, dokument č. 327.

Na základě tohoto zjištění nepřipustil Okresní soud v Hradci Králové, aby JUDr. Průša Strejcovou v řízení zastupoval. Strejcová se proti tomuto rozhodnutí odvolala s tím, že před JUDr. Průšou oslovila několik dalších advokátů, kteří ji odmítli proto, že je věřící a nemá prý proto ve sporu žádnou šanci. Odvolání JUDr. Průši tak Strejcová chápala jako záměrné znemožnění odborného zastoupení její osoby. Navzdory tomu Krajský soud v Hradci Králové usnesení okresního soudu potvrdil s odůvodněním, že by zastupování odporovalo pravidlům socialistického soužití (§ 27 o. s. ř.). Od 16. 10. 1987 zastupoval Strejcovou JUDr. Ján Čarnogurský. Viz OS v Hradci Králové, spis ve věci sporu mezi Jarmilou Strejcovou a Krajským ústavem národního zdraví v Hradci Králové, spis. zn. 6 C 157/90.